



Republica Moldova

GVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 1313
din 07.10.2002

**cu privire la aprobarea Programului de restabilire
și dezvoltare a viticulturii și vinificației în anii 2002-2020**

Publicat : 17.10.2002 în Monitorul Oficial Nr. 142 art Nr : 1448

Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul de restabilire și dezvoltare a viticulturii și vinificației în anii 2002-2020 (se anexează).

2. Departamentul Agroindustrial "Moldova-Vin", în comun cu ministerele și departamentele de resort și autoritățile administrației publice locale, va întreprinde măsurile necesare întru realizarea prevederilor programului sus-aprobat.

PRIM-MINISTRU

AL REPUBLICII MOLDOVA Vasile TARLEV

Contrasemnată:

Viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Dmitrii Todoroglo
Zinaida Grecianî

Chișinău, 7 octombrie 2002.

Nr. 1313.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova nr. 1313
din 7 octombrie 2002

Programul
de restabilire și dezvoltare a viticulturii
și vinificației în anii 2002-2020

1. Introducere

Programul de restabilire și dezvoltare a viticulturii și vinificației în anii 2002-2020 (în continuare - Programul) are ca scop principal restabilirea și crearea unei ramuri performante de producere a produselor viti-vinicole de calitate superioară, competitive pe piețele de desfacere și cu eficiență economică sporită.

Principiile fundamentale, puse la baza elaborării Programului, precum și ale dimensionării tuturor elementelor componente ale acestui sector economic sînt:

- prioritatea producției viti-vinicole ca sursă importantă de produse pentru export și de mijloace bănești pentru formarea bugetului de stat și rezervelor valutare, precum și ca ramură, care asigură securitatea economică a țării;

- valorificarea rațională a resurselor agroecologice, îndeosebi a terenurilor în pantă puțin favorabile pentru alte culturi agricole, a resurselor financiare, precum și a potențialului existent de producere și uman din viticultură și vinificație, a infrastructurii corespunzătoare, a realizărilor tehnicii și științei în acest domeniu;

- restabilirea bazei pepinieristice viticole;

- asigurarea dezvoltării stabile și eficiente a tuturor verigilor din sectorul viti-vinicol și a relațiilor echilibrate între ele, ținând cont de interesele comune, conjunctură, posibilitățile pieței interne și accesul la piețele externe;

- diversificarea sortimentelor de struguri și produse vinicole, modernizarea tehnologiilor, bazei de producție și infrastructurii din viticultură și vinificație în scopul sporirii productivității, calității și competitivității produselor viti-vinicole, precum și al reducerii costurilor la o unitate de produs;

- perfecționarea politicii fiscale și de creditare;

- perfecționarea tuturor formelor existente de organizare a producției prin promovarea cooperării și integrării acestora, precum și a dirijării activității acestei ramuri în ansamblu și pe plan local.

2. Piețele de desfacere a produselor viti-vinicole

Realizarea obiectivelor și prevederilor preconizate în Program depinde în cea mai mare măsură de starea și posibilitățile piețelor de comercializare a produselor viti-vinicole.

Spre deosebire de alte țări mari producătoare de struguri și vinuri, Moldova comercializează pe piața internă doar 10-15 la sută din volumul total al acestor produse destinate comercializării, cea mai mare parte fiind destinate exportului. O asemenea situație impune acordarea unei atenții deosebite comercializării produselor viti-vinicole prin export.

Barierele vamale și alte măsuri protecționiste, aplicate de țările importatoare, prețul de cost ridicat și producerea unor cantități mici de vinuri de calitate superioară, competitive pe piețele de desfacere, precum și alte cauze de ordin economico-organizatoric împiedică asigurarea condițiilor necesare pentru un export masiv și stabil al produselor viti-vinicole.

În condițiile economiei de piață și extinderii relațiilor comerciale interstatale, marii producători de vin ne pot limita acțiunile și pe piețele noastre tradiționale din C.S.I.

Luând în considerare situația creată și conform evaluărilor de perspectivă, piețele de bază pentru exportul produselor vinicole la etapa actuală și în viitorul apropiat vor fi țările C.S.I., îndeosebi Federația Rusă, Ucraina, Belarus, Kazahstan (70-80 la sută), țările Europei și Americii - 10-15 la sută.

În scopul extinderii și stabilizării exportului de vinuri indigene, este necesară aplicarea unui set de măsuri, inclusiv:

- ameliorarea calității și sporirea competitivității produselor vinicole, reducerea cheltuielilor de producere pe baza modernizării și re tehnologizării producției, îmbunătățirii și diversificării sortimentelor de struguri și produselor vinicole etc.;

- acordarea unor facilități fiscale pentru stimularea activității de export a produselor vinicole;

- participarea activă la expozițiile și concursurile internaționale și naționale de vinuri;

- organizarea centrelor de marketing și caselor de comerț în țările cu care avem relații comerciale în acest domeniu sau acolo unde asemenea relații au perspective de dezvoltare;

- intensificarea controlului calității produselor vinicole exportate, precum și combaterea contrafacerii acestora.

3. Starea actuală a sectorului viti-vinicol

Republica Moldova dispune de condiții pedoclimatice favorabile pentru dezvoltarea viticulturii și vinificației și a obținut rezultate remarcabile în perioada postbelică. Cel mai înalt nivel de dezvoltare a sectorului viti-vinicol a fost atins în prima jumătate a anilor optzeci ai secolului trecut, când suprafața viilor în gospodăriile producătoare de struguri-marfă era de 220 mii ha, recolta medie de struguri - circa 6,3 t/ha, iar recolta globală - 1150 mii t. Aceste schimbări pozitive au fost posibile datorită reconstruirii plantațiilor și sortimentului prin înlocuirea soiurilor de hibrizi direct producători, perfecționarea tehnologiilor de producere, precum și creării bazei pepinieristice, care în acea perioadă producea anual peste 32 mil. vițe altoite. Viticultura s-a plasat atunci pe primul loc, fiind cea mai profitabilă printre culturile agricole principale din țară.

Concomitent cu dezvoltarea viticulturii a sporit semnificativ și volumul producției de vinuri din struguri, care în anii 1981-1985 a constituit în medie - 42 mil. dal. S-a diversificat sortimentul și s-a îmbunătățit calitatea produselor vinicole.

Comparativ cu nivelul dezvoltării sectorului viti-vinicol din cele 35 țări europene avansate în acest domeniu, în anii 1981-1985 Moldova s-a plasat pe locul al șaselea după Spania, Italia, Franța, Portugalia și România în ceea ce privește suprafața viilor, recolta globală de struguri și fabricarea produselor vinicole.

După această perioadă de dezvoltare relativ prosperă a urmat o perioadă de scădere a producției, care continuă și la etapa actuală.

Cauzele acestei scăderi sînt multiple. Ea a fost provocată la început de lupta împotriva alcoolismului și s-a agravat ulterior sub influența fenomenelor negative ale perioadei de tranziție la economia de piață. Consecințe negative a avut și abandonarea metodelor de dirijare centralizată fără a fi introduse forme noi de coordonare și dirijare a producerii în sectorul viti-vinicol.

Situația s-a agravat și din cauza calamităților naturale, îndeosebi a temperaturilor scăzute din iarna anilor 1996-1997.

Pe parcursul ultimilor 15 ani suprafața viilor s-a redus aproape de două ori, productivitatea lor - cu o treime, iar recolta globală de struguri - de 2,3 ori.

Reducerea recoltei globale de struguri și lipsa mijloacelor circulante pentru achiziționarea lor a creat o situație alarmantă în industria vinicolă. Media anuală a volumului producției de vinuri din struguri s-a redus de la 42 mil. dal în anii 1981-1985 și 32 mil. dal în 1991-1995 la circa 15 mil. dal în ultimii cinci ani.

La ora actuală patrimoniul viti-vinicol al țării constituie circa 145 mii ha plantații viticole, din care circa 107,5 mii ha sau 74 la sută se află în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești producătoare de struguri-marfă, iar restul - în gospodăriile auxiliare ale populației. În industria vinicolă activează 165 agenți economici. Dintre cele zece întreprinderi moldovenești, amplasate pe teritoriul Federației Ruse, șase au fost deja vîndute, iar două au fost declarate falimentare. Trei întreprinderi amplasate în Ucraina funcționează fără un statut determinat. Zece din numărul total al întreprinderilor vinicole ale Moldovei dețin capital integral sau preponderent de stat restul fiind private.

Din cauza lipsei de fonduri, baza tehnico-materială de producție din sector este învechită, îndeosebi în vinificația primară, iar asigurarea cu mașini și echipamente pentru întreținerea viilor și producerea materialului săditor se află la un nivel scăzut.

4. Obiectivele Programului

Programul își propune ca obiective frînarea agravării crizei și reducerii catastrofale a suprafeței de vii, a recoltei de struguri, volumului de fabricare și comercializare a produselor vinicole, trasează, de asemenea, indicatorii principali și setul de măsuri orientate spre reluarea activității normale și crearea unei ramuri de producție performante.

Studiul privind piețele de desfacere tradiționale și de perspectivă și analiza producerii și comercializării produselor viti-vinicole în ultimii 15 ani demonstrează că prin organizarea corespunzătoare a marketingului pe aceste piețe este posibilă vînzarea produselor vinicole în volum de circa 40 mil. dal, obținute de la prelucrarea a circa 600 mii tone de struguri pentru vin.

Volumele orientative de producere a strugurilor, suprafețele plantațiilor viticole și productivitatea lor, suprafețele viilor nou-înființate și ale celor existente, ce urmează a fi defrișate, termenele înființării și amplasarea acestora pe regiunile viticole, precum și volumele și sortimentul producției vinicole sînt indicate în tabelele 1-9.

În vinificație

Pornind de la situația reală a viticulturii, care este furnizorul de materie primă pentru industria vinicolă, și de la posibilitățile acesteia în viitorul apropiat, sarcina principală pentru primii zece ani este de a menține volumul de prelucrare a strugurilor la nivelul anului 2000, adică de 360 mii tone, din care se vor obține pînă la 24 mil. dal vinuri brute. Ulterior, pe măsura creșterii suprafețelor de vii și recoltei globale, se preconizează sporirea volumului de prelucrare a strugurilor pînă la 430 mii tone în anul 2015 și 600 mii tone în anul 2020. Concomitent va spori și volumul de fabricare a vinurilor brute, prevăzute în Program, pînă la 28 mil. dal în anul 2015 și 39 mil. dal în anul 2020.

Actualele cerințe social-economice ale societății și conjunctura pe piețele de desfacere impun reducerea substanțială a producției vinicole de calitate inferioară, în primul rînd a vinurilor alcoolizate

ordinare, și stimularea dezvoltării vinificației calitative și eficiente. În acest scop, în perioada 2002-2020 se prevede stimularea producerii divinurilor, spumantelor, vinurilor din struguri de calitate superioară, precum și revitalizarea producției de sucuri din struguri.

La finele perioadei de referință, din volumul total de 39 mil. dal de vin-materie primă, ce se va obține de la prelucrarea strugurilor, se preconizează a fi utilizat pentru fabricarea distilatelor necesare la producerea divinului și brendy - 5 mil. dal, vinurilor spumante - 5 mil. dal, vinurilor din struguri de calitate superioară, inclusiv vinuri cu denumire de origine - 2,5 mil. dal. Până la circa 3 mil. dal de produs prin prelucrarea strugurilor se propune a fi utilizat pentru fabricarea sucurilor din struguri. La finele acestei perioade se va fabrica: vin îmbuteliat - 15 mil. dal, vin în vrac și pentru spumante - 15 mil. dal, divin - 600 mii. dal și brendy - 1400 mii dal.

Calculat la prețuri comparative cu anul 2000, volumul orientativ al producției vinicole globale va constitui în anul 2010 - 1,59 mlrd. lei, în anul 2015 - 1,8 mlrd. lei și în 2020 - 2,4 mlrd. lei sau va spori față de anul 2000 cu, respectiv, 21, 36 și 83 la sută.

Datele orientative privind direcțiile principale ale dezvoltării industriei vinicole pe ani sînt cuprinse în tabelele 1 și 2.

Pentru realizarea obiectivelor preconizate sînt necesare măsuri economico-organizatorice, financiare și legislative, orientate spre modernizarea întreprinderilor vinicole, îndeosebi în vinificația primară, spre restabilirea activității fabricilor de vin amplasate în afara republicii, stimularea producției vinicole de calitate superioară și competitive pe piețele externă și internă.

În ultimii ani au fost deja modernizate 10 întreprinderi de vinificație primară cu capacitatea de prelucrare anuală de 10 mii tone fiecare. Reieșind din sarcinile privind volumul de prelucrare a strugurilor în perspectivă la nivel de 600 mii t anual, este necesară modernizarea pînă în anul 2015 a încă 50 de întreprinderi de vinificație primară, care comportă costuri de aproximativ 1 mil. dolari SUA fiecare, iar suma totală a cheltuielilor se ridică la circa 50 mil. dolari SUA.

Trebuie de menționat că din cantitatea totală a vinului-materie primă, produs în republică, circa 50 la sută se preconizează a fi exportată în vrac în Federația Rusă și Ucraina, unde trebuie soluționată problema vinificației secundare prin revitalizarea întreprinderilor amplasate în teritoriul acestor țări, crearea de întreprinderi noi cu capital mixt sau altor unități în condiții rezonabile pentru economia națională.

După cum s-a arătat, pentru crearea și dezvoltarea unei vinificații calitative o atenție deosebită în Program se acordă stimulării producerii divinului, spumantelor și vinurilor din struguri de calitate superioară, inclusiv a celor cu denumire de origine.

Producerea divinului

Producătorii principali de divin din republică sînt "Aroma" S.A., "Barza Albă" S.A., "Călărași-Divin" S.A., "Vinăria-Bardar" S.A., care în trecut produceau circa 300 mii dal anual, iar în anul 2000 au produs 416 mii dal. Spre regret, în viitorul proxim fabricarea divinului va fi îngreuiată de absența distilatelor maturate. Dacă în trecut pentru distilare se foloseau anual cîte 4-4,5 mil. dal vin-materie primă, în prezent, practic, nu se produce deloc. Din cauza lipsei de fonduri și a prețului ridicat la vinul-materie primă și la resursele energetice, nu pot fi achiziționate vinuri-materie primă pentru distilare și nu se completează stocurile cu distilate puse la maturare. Astfel distilatele maturate se epuizează fără a fi compensate cu distilate tinere. La începutul anului 2001 se aflau la maturare circa 580 mii dal alcool absolut (a/a), din care doar 80 mii dal -distilate de consum curent. Calculele demonstrează că în cazul utilizării și pe viitor a stocurilor tehnologice de distilate maturate fără completarea lor cu distilate tinere în proporții egale cu volumul anual de fabricare a divinului la nivel de 300-500 mii dal, peste 4 ani vor fi epuizate toate rezervele, iar producerea divinului va înceta.

Pentru realizarea volumelor de producere a divinului, preconizate în Program, este necesară soluționarea a două probleme:

- alocarea creditelor speciale cu dobîndă rezonabilă pentru achiziționarea și distilarea vinului-materie primă în volum de 3-5 mil. dal anual și producerea a 250-400 mii dal distilate de vin-alcool absolut pentru completarea stocurilor de maturare stabile și asigurarea planului de producere a divinului din contul resurselor proprii;

- soluționarea urgentă a problemei importului distilatelor de vin în vîrstă de 3-5 ani, cîte 120-150 mii dal anual, pe parcursul următorilor 5-8 ani, cu acordarea vacanței de plată a accizelor pînă la comercializarea producției finite.

Suma totală orientativă a necesarului de credite pentru restabilirea bazei de producere a divinurilor în anii 2002-2010 constituie 10 mil. dolari SUA anual, iar pentru întreaga perioadă - circa 100 mil. dolari SUA.

Producerea vinurilor spumante

În programul de dezvoltare a vinificației calitative, producerea vinurilor spumante ocupă un loc deosebit, întrucât condițiile naturale și practica acumulată sînt favorabile acestui gen de activitate. Anual pentru fabricarea acestor vinuri se folosesc circa 5 mil. dal vinuri materie primă, inclusiv 4,7 mil. dal în anul 2000, din care s-au produs aproximativ 5,5 mil. sticle de vinuri spumante.

Deși potențialul tehnico-tehnologic de producție din republică depășește nivelul producției obținute, în prezent întreprinderile specializate din acest domeniu au activat în cea mai mare parte pentru satisfacerea cerințelor pieței interne. Din cauza pierderii piețelor de desfacere a spumantelor din țările-membre ale C.S.I. și lipsei resurselor financiare s-a redus semnificativ volumul de fabricare a spumantului clasic, constituind în anul 2000 doar 650 mii sticle sau circa 12 la sută din volumul total de vinuri spumante produse în Moldova.

Programul prevede în perspectivă creșterea treptată a volumului global al producției de vinuri spumante de la 5,5 mil. sticle în anul 2000 la 8,5 mil. sticle în anul 2010, 10 mil. sticle în anul 2015 și 12 mil. sticle în anul 2020. O atenție deosebită se acordă stimulării fabricării spumantului clasic, volumul căruia se preconizează a fi majorat de 2,3 ori față de anul 2000 și va constitui în anul 2020 aproximativ 1,5 mil. sticle.

Pentru sporirea volumului de producere a spumantului clasic sînt necesare credite în sumă de circa 1,2 mil. dolari SUA anual pe parcursul a 5 ani, iar în total - 6 mil. dolari pentru asigurarea cu mijloace circulante, îndeosebi pentru punerea la maturare a vinului de tiraj.

Totodată, rezolvarea cu succes a problemei producerii spumantelor impune anumite eforturi pentru restabilirea pieței de desfacere externe, ameliorarea calității și aspectului exterior al buteliilor cu producție finită.

Producerea vinurilor din struguri

În ultimii ani pentru fabricarea acestei categorii de vinuri s-au utilizat peste 80 la sută din volumul total al vinurilor-materie primă, obținute prin prelucrarea strugurilor, care predomină în activitatea de export.

Deoarece în Program se prevede sporirea volumului producției de divinuri, vinuri spumante etc., ponderea vinurilor-materie primă, utilizate la fabricarea vinurilor din struguri, se reduce pînă la circa 60 la sută.

Pentru perioada prognozată se prevede sporirea volumului de fabricare și comercializare a vinurilor din struguri îmbuteliate și reducerea comercializării acestora în vrac pînă la circa 50 la sută din volumul total.

Direcția prioritară în dezvoltarea vinificației calitative o constituie promovarea și stimularea producerii vinurilor de calitate superioară (V.C.S.), inclusiv a celor cu denumire de origine controlată (V.D.O.C.), solicitate pe piețele de desfacere. Limitarea volumelor de producere a vinurilor de calitate superioară este condiționată de situația financiară precară a întreprinderilor vinicole, care nu pot achiziționa vinuri-materie primă pentru maturare. La ora actuală posibilitățile întreprinderilor cu vinificație secundară (Combinatul de Vinuri "Cricova" S.A., Combinatul de vinuri de calitate "Mileștii Mici" și "Vitis-Hîncești" S.A. etc.), care dispun de capacități pentru maturarea vinurilor albe și roșii de calitate superioară, permit punerea anuală la maturare a circa 2 mil. dal, iar pentru următorii zece ani se preconizează sporirea volumului de vinuri puse la maturare pînă la 3 mil. dal anual. Pentru restabilirea volumelor de vinuri puse la maturare pe o perioadă de cinci ani sînt necesare aproximativ 35 mil. dolari SUA sau cîte 7 mil. dolari anual.

În programul de dezvoltare a producției de vinuri de calitate superioară o importanță deosebită se acordă producerii vinurilor cu denumire de origine controlată. La ora actuală în republică suprafața viilor care produc struguri destinați fabricării acestei categorii de vinuri este de 900 ha, iar volumul lor de producere constituie 320 mii dal sau 10 la sută din volumul total al vinurilor de calitate superioară. În perioada 2002-2020 se preconizează sporirea volumului de producere a vinurilor cu denumire de origine controlată de la 320 mii dal la 2500 mii dal sau de opt ori, ponderea lor în volumul total al vinurilor de calitate superioară urmînd să crească pînă la 38 la sută. Lista microzonelor (microraiunilor), soiurile și suprafețele viilor destinate producerii strugurilor pentru vinuri cu denumire de origine în perspectivă sînt prezentate în tabelul 3.

În acest scop sînt necesare credite în sumă de circa 5 mil. dolari SUA anual pe parcursul a 5-8 ani, iar în total - aproximativ 40 mil. dolari.

* * *

Astfel, realizarea programului de stimulare a vinificației calitative pe parcursul anilor 2002-2015 necesită resurse financiare de circa 231 mil. dolari SUA, din care credite - 105 mil. dolari SUA. Totodată, se impun măsuri economico-organizatorice și legislative pentru îmbunătățirea condițiilor de activitate în acest domeniu, precum și sporirea eforturilor producătorilor pentru atingerea acestui scop.

În viticultură

Suprafața plantațiilor viticole

La stabilirea suprafeței orientative a plantațiilor viticole în gospodăriile producătoare de struguri-marfă s-a ținut cont de necesitatea asigurării industriei de vinificație cu materie primă pentru fabricarea vinului în volumele preconizate în Program de circa 39 mil. dal, folosirii raționale a terenurilor, în primul rînd a celor în pantă, apte pentru cultivarea eficace a viței de vie, care, după fertilitatea lor, sînt mai puțin favorabile altor culturi agricole, precum și de starea actuală și de potențialul de dezvoltare a viticulturii în republică. În contextul celor expuse, se stabilește că suprafața viilor la finele perioadei de referință trebuie să atingă circa 100 mii ha, inclusiv a celor pe rod - 80 mii ha.

Analiza materialelor Cadastrului plantațiilor viticole la 1 ianuarie 2001 (tabelul 8) demonstrează că din suprafața totală de 151,9 mii ha, ocupată pînă în anul 1996 de plantații viticole, doar cca 80 mii ha sînt amplasate pe terenuri în pantă de peste 3o, terenuri cu condiții pedoclimatice favorabile pentru cultivarea viței de vie, însă mai puțin favorabile pentru alte culturi agricole. Celelalte terenuri plane sau în pantă de pînă la 3o, ocupate de vii, deși sînt bune pentru cultivarea viței de vie, pot fi folosite rațional și eficace și pentru alte culturi. Plantațiile din apropierea imediată a zonelor acvaticice și a satelor, unde este interzisă utilizarea pesticidelor, trebuie defrișate.

Oportunitatea și eficiența folosirii terenurilor în pantă pentru plantații de vii este confirmată și prin datele privind fertilitatea terenurilor ocupate de plantațiile viticole în funcție de clasele și nota de bonitate ale acestora. Conform aceluiași date din Cadastru, media notei de bonitate a terenurilor ocupate de vii în republică este de 61 puncte, inclusiv 70-75 mii ha cu nota de bonitate sub nivelul mediei menționate, terenuri a căror utilizare sub aspect economic este nerațională pentru majoritatea culturilor agricole, însă sînt favorabile pentru cultivarea viței de vie.

Suprafața plantațiilor viticole, preconizată în Program, se încadrează, de asemenea, în limitele celor mai bune condiții de expoziție și altitudine pentru asigurarea producției de struguri și vinuri de înaltă calitate și cu eficiență economică sporită. Astfel, suprafața viilor, stabilită în Program pentru anul 2020 la nivel de circa 100 mii ha, se consideră ca prag economic minim pentru dezvoltarea eficientă a sectorului viti-vinicol. Reducerea suprafeței viilor sub acest nivel este irațională, întrucît transmiterea terenurilor în pantă cu fertilitate scăzută în scopul folosirii lor pentru alte culturi agricole va conduce la reducerea producției viti-vinicole, neinfluențînd, totodată, substanțial bilanțul agroalimentar.

Extinderea suprafeței viilor peste pragul stabilit este posibilă și poate fi efectuată din contul terenurilor incluse în Cadastru plantațiilor viticole cu fertilitate sporită, terenuri foarte bune pentru cultivarea nu numai a viței de vie, ci și a altor culturi agricole, însă nu înainte de a fi rezolvate problemele financiare și create condițiile pentru sporirea volumelor produselor viti-vinicole destinate comercializării, precum și de a fi asigurat bilanțul produselor alimentare în ansamblu.

În afară de folosirea terenurilor delimitate pentru cultivarea viței de vie, incluse în Cadastru plantațiilor viticole existente, sau a celor recent defrișate, extinderea pe viitor a suprafeței cultivate cu vii este posibilă prin selectarea și delimitarea terenurilor mai puțin productive din asolamentele culturilor cerealiere, tehnice ș.a., fără a periclita producția vegetală în ansamblu. Din contul acestor terenuri, suprafața totală a viilor poate fi extinsă după anul 2020 pînă la 150 mii ha.

Deși în Program nu se prevede extinderea suprafeței totale a viilor, care actualmente este de 107,5 mii ha, totuși, din cauza vârstei lor (peste 20 de ani) și a productivității scăzute în următorii 20 de ani ele vor fi în întregime defrișate, treptat, în medie cîte 5-8 mii ha anual, și compensate cu plantații noi. Situația creată în domeniul producerii materialului săditor în republică și cronicizarea deficitului de fonduri nu poate asigura compensarea integrală a plantațiilor defrișate cu plantații noi, din care cauză suprafața totală a viilor și recolta globală de struguri va continua să scadă. Calculele efectuate demonstrează că dacă vom continua să plantăm anual cîte 500-700 ha de vii noi, există riscul ca pînă în anul 2010 suprafața lor să se reducă pînă la circa 50 mii ha cu o recoltă globală de struguri de cca 250 mii t. Aceasta va conduce la

reducerea bruscă a producției vinicole, pierderea piețelor de desfacere tradiționale cu toate consecințele nefaste pentru economia națională.

Chiar dacă vor fi luate măsuri extraordinare pentru extinderea pînă în anul 2020 a suprafeței plantațiilor de vii la nivel de 100 mii ha, pe parcursul primei perioade de zece ani suprafața lor se va reduce pînă la 89 mii ha, după care va urma o creștere treptată pînă se va atinge suprafața preconizată.

În vederea restabilirii suprafeței viilor la nivelul preconizat în Program pentru anul 2020, se prevede ca pe parcursul perioadei de 18 ani să fie plantate 100 mii ha vii noi. Aceasta este una din cele mai importante, mai complicate și mai greu de realizat probleme din punct de vedere financiar și al asigurării cu material săditor viticol. De menționat că pentru înființarea a unui ha de vie sînt necesare în medie 3500 vițe altoite, iar media necesarului de investiții capitale este de circa 8 mii dolari SUA.

Pornind de la situația reală a asigurării cu fonduri financiare și cu material săditor de producție autohtonă, în Program se prevede ca extinderea suprafețelor plantațiilor să se efectueze treptat, concomitent cu restabilirea pepinieritului - de la 0,7 mii ha în anul 2002 la 4,5 mii ha în anul 2005 și 7 mii ha în anul 2010. Situația privind suprafețele destinate defrișării, plantării și suprafața totală a plantațiilor viticole din republică în perioada de pînă în anul 2020 se prezintă astfel:

Perioada	Plantarea (mii ha)	Defrișarea (mii ha)	Suprafața totală a plantațiilor viticole la sfîrșitul perioadei (mii ha)
2002-2005	9,2	22,5	94,2
2006-2010	30,0	35,0	89,2
2011-2015	35,0	30,0	94,2
2016-2020	25,0	20,0	100,0

Datele orientative privind amplasarea plantațiilor viticole pe regiuni viticole la sfîrșitul perioadei prognozate sînt expuse în tabelele 5, 6 și 7 și se prezintă astfel: în regiunea viticolă Cahul - 48,0 mii ha, în regiunea viticolă Codru - 48,0 mii ha și în regiunea viticolă Bălți - 4,0 mii ha.

Sortimentul plantațiilor viticole

Ameliorarea sortimentului viticol prevede creșterea ponderii suprafețelor cu soiuri europene valoroase, îndeosebi a celor roșii în regiunea viticolă Cahul și celor albe în regiunea Codru pentru fabricarea vinurilor spumante și vinurilor de calitate superioară, inclusiv a celor cu denumire de origine. Pe ansamblul țării se preconizează creșterea ponderii soiurilor roșii pînă la 40-50 la sută. Sub aspect economic, ameliorarea sortimentului comportă introducerea, concomitent cu cele mai prețioase soiuri clasice, a soiurilor de perspectivă de selecție nouă cu rezistență sporită la temperaturile scăzute, boli, care necesită cheltuieli minime de cultivare și calitatea cărora corespunde cerințelor pentru strugurii de masă sau fabricarea vinurilor de consum curent, sucurilor și altor produse din struguri.

Se prevede plantarea soiurilor cu valoare biologică sporită (cu material săditor viticol devirusat), precum și selectarea celor mai valoroase clone ale soiurilor clasice, cultivate în țările cu viticultură performantă. O atenție deosebită se va acorda selectării clonelor soiurilor de origine autohtonă.

Peste 80 la sută din suprafața totală a viilor vor fi ocupate cu soiuri pentru vin. Dintre soiurile principale pentru vinurile de calitate superioară și cele cu denumire de origine vor predomina și pe viitor Cabernet Sauvignon, Merlot, Chardonnay, Sauvignon, Riesling de Rhin, Traminer rose, Aligote, Pinot gris, Pinot noir, Fetească albă, Muscat Ottonel. Sortimentul soiurilor pentru vin se completează cu soiuri noi de selecție autohtone și introduse: Riton, Muscat de Ialoveni, Viorica, Luminița, Alb de Ialoveni, Alb de Onițcani, Negru de Ialoveni, Bianca, Rubin Tairovski, Drujba. Aceste soiuri se recomandă a fi utilizate la producerea vinurilor de consum curent, distilatelor de vin etc. Ele asigură un produs ecologic pur și, principalul, o recoltă globală stabilă de struguri.

Pentru consumul strugurilor în stare proaspătă, inclusiv pentru păstrarea lor îndelungată, sortimentul viticol va include soiurile clasice Jemciug Csaba, Cardinal, Coroleva vinogradnikov, Chasselas dore,

Muscat de Hamburg, Coarnă neagră, Rannii Magaracea etc., 80% din suprafețe urmînd a fi ocupate cu soiurile de selecție nouă Codreanca, Kişmiş lucistîi, Frumoasa albă, Leana, Startovîi, Moldova, Kişmiş moldovenesc, Alb de Suruceni, Muscat de Bugeac, Ialovenshii ustoicivîi etc.

Sortimentele regionale și locale se stabilesc în concordanță cu recomandările curente ale Comisiei de Stat pentru încercarea Soiurilor de Plante a Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și ale întreprinderilor de prelucrare beneficiare.

Pepinieritul viticol

Necesarul de material săditor calculat pentru asigurarea programului de înființare a viilor noi constituie: în anii 2002-2005 - 32,2 mil. buc. În 2006-2010 - 105,0 mil. buc., în 2011-2015 - 122,5 mil. buc. și în 2016-2020 - 90,3 mil. buc. (tabelul 9). În acest scop se prevede revitalizarea bazei pepinieristice pentru sporirea volumului de producere a materialului săditor pînă la 12,23 mil. buc. în anul 2005, 24,6 mil. vițe altoite în anul 2010 și circa 25,0 mil. buc. în anul 2015. Se prevede, de asemenea, extinderea suprafeței plantațiilor de portaltoi cu 1030 ha, iar a celor de altoi cu 635 ha. Este foarte important ca în viitorul apropiat pepinierele viticole din republică să se orienteze treptat spre producerea materialului săditor viticol cu valoare biologică sporită, care, folosit la înființarea plantațiilor noi, va permite creșterea productivității și longevității acestora.

Plantațiile de altoi și, îndeosebi, cele de portaltoi, trebuie fondate mai ales în zona de sud a țării, unde condițiile climatice sînt mai favorabile pentru maturarea materialului de înmulțire. Producția de bază a vițelor altoite va fi concentrată în gospodăriile specializate, ce dispun de baza tehnico-materială corespunzătoare.

O condiție de bază pentru dezvoltarea cu succes a sectorului pepinieristic este înființarea sistemelor de irigare a terenurilor din asolamentul școlii de vițe și edificarea atelierelor de altoire și forțare a butașilor altoiți.

Este necesară elaborarea unor mașini agricole pentru producerea materialului săditor viticol altoit, care să corespundă tehnologiei aprobate în republică.

Pentru realizarea acestor obiective, sînt necesare investiții în valoare totală de 14,6 mil. dolari SUA.

Productivitatea plantațiilor și recolta globală de struguri

Media recoltei de struguri la hectar, preconizată în Program, a fost determinată în funcție de suprafața și ponderea plantațiilor noi cu productivitate sporită de pînă la 8 t/ha și a plantațiilor existente, îmbătrînite, cu productivitate scăzută de 4-4,5 t/ha. Pe parcursul perioadei de referință, pe măsura extinderii plantațiilor viticole noi și defrișării treptate a viilor existente, media recoltei de struguri la hectar va crește pînă la 4,6 t/ha în 2005,

6,95 t/ha în 2015 și la 8,0 t/ha în anul 2020. Suprafața viilor pe rod va continua să se reducă în această perioadă pînă la circa 64 mii ha în anul 2010, după care se presupune o creștere a lor de pînă la 66 mii ha în anul 2015 și 80 mii ha în anul 2020. În asemenea condiții și recolta globală de struguri se va reduce pînă la 379 mii t în anul 2010, după care va spori treptat pînă la 460 mii în anul 2015 și 640 mii t în anul 2020 (tabelul 4). Din recolta globală, circa 40-50 mii t de struguri de soiuri de masă sînt destinate consumului în stare proaspătă, iar restul - pentru vinificare, preconizată la nivel de aproximativ 360 mii t anual pînă în anul 2010, 430 mii t în 2015 și 600 mii t în 2020.

Realizarea obiectivelor preconizate este posibilă numai în cazul respectării stricte a recomandărilor privind tehnologiile de producție.

Tehnologia de bază va rămîne cultura viței de vie pe spalier cu tulpină înaltă după schema de plantare 2,5-3,0 m între rînduri și 1,0-1,5 m pe rînd. Comparativ cu plantațiile existente, va spori cu circa 30 la sută numărul de plante la hectar. O atenție deosebită se impune a fi acordată protecției plantațiilor viticole pentru asigurarea unui regim fitosanitar normal.

Pentru sporirea productivității plantațiilor viticole trebuie asigurată fertilizarea solului din vii cu îngrășăminte organice și minerale. Urmează să se atribuie o mai mare importanță folosirii îngrășămintelor locale (gunoi de grajd, composturi, cenușă, vinasă, siderate ș.a.).

În acest context, este necesară elaborarea mașinilor noi și perfecționarea celor existente pentru mecanizarea lucrărilor în vii cu distanțe reduse între rînduri, administrarea îngrășămintelor organice și a composturilor, protecția plantelor etc.

5. Măsurile de realizare a Programului

Realizarea obiectivelor stabilite în Program necesită aplicarea unui set de măsuri de ordin legislativ, organizatoric, tehnic, economico-financiar etc.

Structura economico-organizatorică a sectorului viti-vinicol

În prezent în sectorul viti-vinicol activează diverse formațiuni de antreprenoriat în sfera producerii și prelucrării strugurilor, fabricării vinurilor și comercializării produselor viti-vinicole, precum și în cea de prestări servicii, ce se disting prin tipul de proprietate și forma de organizare juridică.

Fiecare din aceste formațiuni cu diferite tipuri de proprietate asupra pământului și mijloacelor de producție, care își aplică propriile principii de administrare și stabilesc în mod autonom responsabilitățile membrilor săi pentru rezultatele activității de producere și condițiile de formare și distribuție a veniturilor, trebuie să beneficieze în egală măsură de sprijin din partea statului, să aibă acces la obiectele infrastructurii de producție și ale celei sociale, și să fie păstrate și în perspectivă pentru alegerea celor mai eficiente dintre ele.

În scopul asigurării condițiilor necesare pentru modernizarea producerii și prelucrării strugurilor, fabricării și comercializării produselor viti-vinicole finite cu eficiență sporită se vor crea diverse tipuri de formațiuni agroindustriale.

Dirijarea activității sectorului viti-vinicol

La nivel național, organul de stat al administrării sectorului viti-vinicol va fi Departamentul Agroindustrial "Moldova-Vin" pe lângă Guvernul Republicii Moldova, creat în baza actualului departament industria vinului și alcoolului și direcției viticultură ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Departamentul va elabora cadrul legislativ necesar pentru activitatea eficientă a agenților economici, va coordona și va dirija dezvoltarea durabilă a complexului viti-vinicol la nivel macroeconomic, va asigura asistența tehnico-științifică, va susține producătorii (inclusiv financiar), va gestiona fondul extrabugetar de stat pentru revitalizarea viticulturii și vinificației și va avea următoarele funcții:

- promovarea politicii statului în domeniul viticulturii, fabricării și circulației producției alcoolice;
- revitalizarea viticulturii și industriei vinicole în corespundere cu cerințele pieței și politica statului în domeniu;
- elaborarea și implementarea programelor de dezvoltare a ramurii viti-vinicole;
- crearea și implementarea mecanismelor de atragere a resurselor financiare naționale și străine pentru rezolvarea problemelor cardinale ale ramurii;
- studierea și monitorizarea pieței interne și externe de produse alcoolice, promovarea intereselor producătorului autohton pe aceste piețe;
- promovarea unei politici investiționale eficiente și asigurarea gestionării judicioase a fondurilor de susținere a ramurii și a patrimoniului de stat, aflat la dispoziția Departamentului;
- asigurarea finanțării cercetărilor științifice prioritare, implementarea rezultatelor lor, pregătirea cadrelor pentru necesitățile sectorului viti-vinicol;
- elaborarea și aprobarea documentației normative pentru producția viti-vinicolă;
- promovarea politicii de stat în domeniul prețurilor, importului și exportului de alcool etilic și a băuturilor, protejarea pieței interne de concurența neloială și alți factori negativi;
- gestionarea mărcilor proprietate de stat în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare.

La nivel de unități administrativ-teritoriale, activitatea de dirijare de către stat, în limitele stabilite pentru Departamentul Agroindustrial "Moldova-Vin", va fi realizată de direcțiile teritoriale pentru agricultură și alimentare.

Coordonarea activității economice a sectorului viti-vinicol va fi efectuată și cu concursul asociațiilor viticultorilor și vinificatorilor, altor organizații nonguvernamentale, create pe principii benevole de agenții economici din acest sector.

Asigurarea științifică și cu cadre

Asigurarea științifică a Programului se va efectua în temeiul unor programe tehnico-științifice de stat, inclusiv cu concursul organizațiilor științifice de peste hotare. Executori ai lucrărilor pot fi institutele, centrele, asociațiile de cercetări științifice de profil, cu orice forme de proprietate. La elaborarea programelor de cercetare urmează să se țină cont de direcțiile cu cele mai mari perspective ale dezvoltării științei mondiale, de regulă pe bază de concurs.

Asigurarea științifică a Programului presupune desfășurarea cercetărilor fundamentale și aplicative în următoarele direcții:

- resursele ecologice ale viticulturii;
- selecția clonală și păstrarea genofondului;

perfecționarea sistemului de stat de încercare a soiurilor;
producția viti-vinicolă ecologic pură;
producerea vinurilor cu denumire de origine și origine controlată;
dezactivarea sedimentelor vinicole ce conțin albastru de Prusia.

Cercetările fundamentale și unele teme din domeniul cercetărilor aplicative trebuie asigurate din resurse financiare centralizate.

Spre exemplu, cultivarea viței de vie fără suport, testarea materialului săditor devirozat, prognozarea sectorului viti-vinicol, elaborarea standardelor și normativelor, tehnologiilor inovative în producerea vinurilor, spumantelor și băuturilor tari.

Tematica cercetărilor fundamentale și aplicative, finanțate din contul resurselor centralizate, va fi stabilită și aprobată de Departamentul Agroindustrial "Moldova-Vin". Selectarea temelor investigațiilor științifice se efectuează pe bază de concurs. Pentru evaluare sînt antrenați experți independenți - savanți notorii din țară și din străinătate.

Criteriile de selectare a tematicii trebuie să fie actualitatea cercetărilor, potențialul de cadre științifice ale organizației - executor, indiferent de forma ei de proprietate. Cercetările științifice vor fi efectuate de către Institutul Național al Viei și Vinului, Academia de Științe a Moldovei, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică din Moldova și alte instituții.

Temele de cercetare, finanțate din sursele centralizate, se perfectează drept comandă de stat.

O răspîndire largă trebuie să capete știința comercială, adică efectuarea cercetărilor aplicative pe bază de contract, din contul producătorilor (proiecte de plantații viticole noi, reconstrucția și modernizarea utilajului tehnologic etc.).

Beneficiul organizațiilor de cercetării științifice, direcționat la finanțarea lucrărilor de cercetări științifice, nu se va impozita.

Asigurarea funcționării eficiente a sistemului de asigurare științifică impune elaborarea și perfecționarea actelor normative care să reglementeze activitatea instituțiilor de cercetări științifice și proiectări, elaborarea unui sistem de măsuri pentru susținerea activității asociațiilor de producție și cercetare și a unor forme noi de cooperare a științei cu producția.

Patrimoniul antrenat în cercetările științifice, experimentale și pregătirea cadrelor poate fi privatizat numai în conformitate cu legislația în vigoare.

În scopul menținerii unui nivel adecvat de executare tehnologică a lucrărilor, trebuie încheiată formarea unui sistem unic de învățămînt continuu în funcție de continuitatea, diversitatea și flexibilitatea tuturor formelor de instruire pe baza integrării învățămîntului, producției și științei.

Cu suportul organizațiilor internaționale, urmează a fi realizată pregătirea și reciclarea conducătorilor de întreprinderi și subdiviziuni, specialiștilor și antreprenorilor, muncitorilor calificați. O mare atenție va fi acordată pregătirii lucrătorilor capabili să gestioneze gospodăria țărănească și să desfășoare activitate de antreprenoriat în domeniu, a managerilor, specialiștilor din sfera bancară, marketingului, inclusiv pe calea trimiterii specialiștilor și colaboratorilor științifici la stagieri în alte țări.

Lichidarea gospodăriilor mari și crearea în baza lor a gospodăriilor țărănești (de fermier) a condus la scăderea calității lucrărilor agrotehnice, multe gospodării nu dispun de specialiști cu studii agronomice.

Este necesară crearea condițiilor pentru admiterea la studii în Universitatea Agrară de Stat din Moldova și la Colegiul Național de Viticultură și Vinificație a unor persoane la solicitarea gospodăriilor. A fost acumulată deja o anumită experiență de întreținere a studenților din contul gospodăriilor, dar din lipsă de surse financiare multe gospodării nu-și pot permite o astfel de practică.

Se consideră rațional să se prevadă admiterea în instituțiile nominalizate a unui număr anumit de studenți, la solicitarea întreprinderilor și gospodăriilor, ce activează în domeniul viti-vinicol, din contul resurselor bugetare.

Selectarea gospodăriilor în vederea trimiterii unor persoane la învățatură din contul bugetului poate fi efectuată de organele agrare teritoriale în limitele stabilite de Departamentul Agroindustrial "Moldova-Vin".

Implementarea noilor tehnologii de sădare și întreținere a plantațiilor viticole necesită perfecționarea procesului didactic la Universitatea Agrară de Stat din Moldova și la Colegiul Național de Viticultură și Vinificație.

Implementarea tehnologiilor noi în vinificația primară și secundară necesită perfecționarea procesului didactic la Universitatea Tehnică din Moldova.

Asigurarea financiară

Pentru restabilirea și dezvoltarea viticulturii se consideră rațional să se scutească de impozitul funciar suprafețele fondate cu plantații viticole noi pînă la intrarea lor pe rod (primii 4 ani).

Asigurarea financiară este factorul decisiv pentru realizarea obiectivelor preconizate în Program, care necesită enorme mijloace financiare proprii, sub formă de credite pe termen lung și alte forme de investiții.

Necesarul de cheltuieli pentru înființarea a 1 ha de plantații viticole pînă la intrarea lor pe rod constituie circa 8-10 mii dol. SUA, iar suma lor totală, calculată pentru realizarea programului de restabilire și înființare a plantațiilor de vii se cifrează la 800 mil. dolari SUA, inclusiv în 2002-2010 - 313,6 mil., în 2011-2015 - 280 mil. și în 2016-2020 - 206,4 mil. dolari SUA. Întrucît aceste investiții colosale trebuie să fie efectuate de către producători din sursele proprii în proporție de cel puțin 50 la sută, volumul creditelor pentru înființarea viilor și dezvoltarea bazei pepinieristice va constitui 407,3 mil. dolari SUA. Pentru dezvoltarea vinificației suma investițiilor va fi de 231 mil. dolari SUA.

Creditele pentru înființarea plantațiilor viticole trebuie acordate pe termen de 15 ani cu rambursarea, inclusiv a dobînzii, începînd cu al 6-lea an după plantarea viței de vie.

Datele orientative privind necesarul de investiții, inclusiv credite pentru finanțarea Programului de restabilire și dezvoltare a viticulturii și vinificației în anii 2002-2020 se prezintă în felul următor:

Destinația	Perioada	Necesarul de investiții mil. dolari SUA	Sursele de finanțare mil. dolari SUA din care	
			credite	mijloace proprii, investiții străine
Viticultura și vinificația-				
total	2002-2020	1045,6	512,3	533,3
inclusiv pe etape:	2002-2010	537,4	250,7	276,7
	2011-2015	298,4	146,7	151,7
	2015-2020	209,8	104,9	104,9
1. Înființarea plantațiilor viticole pentru struguri-				
total-	2002-2020	800,0	400,0	400,0
inclusiv pe etape:	2002-2010	313,6	156,8	156,8
	2011-2015	280,0	140,0	140,0
	2015-2020	206,4	103,2	103,2
2. Înființarea plantațiilor viticole pentru altoi și portaltoi-total				
total	2002-2020	14,6	7,3	7,3
inclusiv pe etape:	2002-2010	7,8	3,9	3,9
	2011-2015	3,4	1,7	1,7
	2015-2020	3,4	1,7	1,7
3. Pentru vinificație-total	2002-	231,0	105,0	126,0

	2015			
inclusiv pe etape:	2002-2010	216,0	100,0	116,0
	2011-2015	15,0	5,0	10,0

Un aport considerabil la înființarea plantațiilor viticole noi vor aduce mijloacele acumulate la un cont trezorerial special al Departamentului Agroindustrial "Moldova-Vin".

Mijloacele acumulate la contul trezorerial special vor fi utilizate pentru revitalizarea complexului viti-vinicol. Acest cont special va funcționa permanent și în care se vor acumula anual circa 40-50 mil. lei. Contul special se va constitui în urma veniturilor din plată pentru dreptul de utilizare a mărcilor-proprietate a statului, precum și altor mijloace prevăzute de legislație.

Modul de constituire, gestionare și utilizare a contului trezorerial special va fi stabilit printr-un regulament aprobat de Guvern.

Tabelul 1

Date orientative privind volumele de prelucrare a strugurilor și direcțiile de utilizare a vinului materie primă obținut în anii 2002-2020

	Unita- tea de măsură	Anii				
		1990(de referință)	2000(date reale)	2010	2015	2020
Prelucrarea strugurilor	mii t	770	360	360	430	600
Producerea vinului materie primă	mil. dal	52	24	24	28	39
inclusiv pentru vinuri din struguri	mil. dal	42	18,7	15	17	26
pentru spumante	mil. dal	5	4,7	5	5	5
pentru divinuri	mil. dal	3	0,3	3	4	5
pentru sucuri din struguri	mil. dal	2	0,3	1	2	3

Tabelul 2

Date orientative privind volumele de fabricare a produselor viticole și valoarea lor (în prețurile comparabile ale anului 2000) în anii 2002-2020

Denumirea produsului	Uni- tatea de măsură	Anii								
		2000			2010		2015		2020	
		Canti- tatea	Prețul, lei	Suma, mil. lei	Canti- tatea	Suma, mil. lei	Canti- tatea	Suma, mil. lei	Canti- tatea	Suma, mil. lei
Vinuri îmbuteliate	mil. dal	7,5	89,6	672	10	896	11	986	15	1344
Vinuri în vrac, vin pentru spumante	mil. dal	8,5	32	272	9	288	10	320	15	480
Total:		16		944	19	1184	21	1306	30	1824
Spumante	mil. st.	5,5	10	55	8,5	85	10	100	12	120
Divin	mii dal	416	400	166	400	160	500	200	600	240
Brendy	mii dal	955	166	153	1000	160	1200	192	1400	224
Valoarea producției - total (mil. lei)				1318		1589		1798		2408
% față de anul 2000				100		121		136		183

Tabelul 3

Microzonele (microraiioanele) viti-vinicole favorabile pentru producerea vinurilor cu denumirea de origine

--	--	--	--	--

Nr. crt.	Microzona (microraioul)	Soiurile de struguri	Suprafața plantațiilor în perspectivă, ha
1.	Speia	Aligote Chardonnay	12090
2.	Trifești	Traminer roz Pinot gris	10050
3.	Țiganca	Aligote Chardonnay	6848
4.	Răzeni	Traminer roz Chardonnay Aligote	100160150
5.	Cărbuna	Cabernet Sauvignon	40
6.	Săseni	AligoteChardonnayPinot franc	706050
7.	Onișcani	SauvignonAligote	7080
8.	Tigheci	Aligote	200
9.	Șișcani	Aligote	200
10.	Onești	Aligote	90
11.	Românești	Cabernet SauvignonMerlotMalbec	1003010
12.	Scoreni	Aligote	50
13.	Zubrești	AligotePinot franc	130100
14.	Borceag	Cabernet Sauvignon	200
15.	Ciumai	Cabernet Sauvignon	2000
16.	Leușeni	Muscat Ottonel	30
17.	Budăi	Traminer rozAligote	6040
18.	Bozieni	SauvignonChardonnay	150100
19.	Purcari	Cabernet SauvignonMerlotMalbecSaperaviRara Neagră	120150303030
20.	Leuntea	Aligote	80
21.	Rașcov	Riesling de Rhin	25
22.	Cornești	Muscat Ottonel	120
23.	Susleni	Muscat OttonelAligote, Riesling de Rhin	5090
24.	Iurcenii	Traminer rozAligote	100150
25.	Vărzărești	Müller Turgau	100
26.	Batâr	ChardonnayAligote	150180
27.	Vorniceni	SauvignonReisling de Rhin	120110
28.	Cazaia	ChardonnayCabernet SauvignonMerlot	150200100
	Total		5041

Tabelul 4

Date orientative privind dezvoltarea viticulturii în sectorul de producere a strugurilor-marfă în perioada 2002-2020

Anii	Media anuală				Suprafața totală, mii ha		Necesarul de material săditor, mil. buc
	Suprafața viilor - total, mii ha	Suprafața viilor pe rod, mii ha	Recolta glo bală de struguri, mii t	Recolta medie, q/ha	destinată defrișării	destinată plantării	
2002-2005	99,6	95,2	434,2	45,6	22,5	9,2	32,2
inclusiv 2005	94,2	85,5	393,0	46,0	6,0	4,5	15,75
2006-	91,2	71,7	374,4	52,2	35,0	30,0	105,0

2010							
inclusiv 2010	89,2	64,2	379,0	59,0	8,0	7,0	24,5
2011- 2015	92,2	64,4	419,6	65,2	30,0	35,0	122,5
inclusiv 2015	94,2	66,2	460,0	69,5	6,0	7,0	24,5
2016- 2020	98,0	75,0	570,8	76,1	20,0	25,8	90,3
inclusiv 2020	100,0	80,0	640,0	80,0	4,0	5,0	17,5

Tabelul 5

Date orientative privind dezvoltarea viticulturii în sectorul de producere a strugurilor-marfă în regiunea viticolă Cahul (de Sud) în perioada 2002-2020

Anii	Media anuală				Suprafața totală, mii ha		Necesarul de material săditor, mil. buc
	Suprafața viilor - total, mii ha	Suprafața viilor pe rod, mii ha	Recolta glo bală de stru guri, mii t	Recolta medie, q/ha	destinată defrișării	destinată plantării	
2002- 2005	42,2	40,1	175,8	43,8	9,5	4,4	15,4
inclusiv 2005	40,2	36,1	159,0	44,0	2,5	2,1	7,4
2006- 2010	40,0	30,6	153,4	50,1	14,7	14,4	50,4
inclusiv 2010	39,9	27,9	158,0	56,6	3,4	3,4	11,9
2011- 2015	42,4	29,0	183,0	63,1	12,6	16,8	58,8
inclusiv 2015	44,0	30,6	206,0	67,3	2,5	3,4	11,9
2016- 2020	46,6	35,5	262,4	73,9	8,4	12,4	43,4
inclusiv 2020	48,0	38,4	300,0	78,1	1,7	2,4	8,4

Tabelul 6

Date orientative privind dezvoltarea viticulturii în sectorul de producere a strugurilor-marfă în regiunea viticolă Codru (de Centru) în perioada 2002-2020

Anii	Media anuală				Suprafața totală, mii ha		Necesarul de material săditor, mil. buc
	Suprafața viilor - total, mii ha	Suprafața viilor pe rod, mii ha	Recolta glo bală de stru guri, mii t	Recolta medie, q/ha	destinată defrișării	destinată plantării	
2002- 2005	54,8	52,6	250,0	47,5	12,5	4,4	15,4
inclusiv 2005	51,4	47,2	226,0	47,9	3,3	2,1	7,4

2006-2010	48,5	39,2	213,0	54,3	19,4	14,4	50,4
inclusiv 2010	46,5	34,5	213,0	61,7	4,4	3,4	11,9
2011-2015	46,6	33,3	226,4	68,0	16,6	16,8	58,8
inclusiv 2015	46,7	33,2	242,0	72,9	3,3	3,4	11,9
2016-2020	47,6	36,6	291,6	79,7	11,1	12,4	43,4
inclusiv 2020	48,0	38,4	321,0	83,6	2,2	2,4	8,4

Tabelul 7

Date orientative privind dezvoltarea viticulturii în sectorul de producere a strugurilor-marfă în regiunea viticolă Bălți (Nord) în perioada 2002-2020

Anii	Media anuală				Suprafața totală, mii ha		Necesarul de material săditor, mil. buc
	Suprafața viilor - total, mii ha	Suprafața viilor pe rod, mii ha	Recolta glo bală de stru guri, mii t	Recolta medie, q/ha	destinată defrișării	destinată plantării	
2002-2005	2,6	2,5	8,4	33,6	0,5	0,4	1,4
inclusiv 2005	2,6	2,2	8,0	36,4	0,2	0,3	1,0
2006-2010	2,7	1,9	8,0	42,1	0,9	1,2	4,2
inclusiv 2010	2,8	1,8	8,0	44,4	0,2	0,2	0,7
2011-2015	3,2	2,1	10,2	48,6	0,8	1,4	4,9
inclusiv 2015	3,5	2,4	12,0	50,0	0,2	0,2	0,7
2016-2020	3,8	2,9	16,8	57,9	0,5	1,0	3,5
inclusiv 2020	4,0	3,2	19,0	59,4	0,1	0,2	0,7

Tabelul 8

Structura plantațiilor viticole în gospodăriile producătoare de struguri - marfă în funcție de caracteristicile terenurilor pe care sînt amplasate (conform datelor din Cadastrul plantațiilor viticole din Republica Moldova)
1. Repartizarea plantațiilor viticole după gradul de înclinare a pantei

	Total	Inclusiv după gradul de înclinare				
		pînă la 3o	3-5o	5-7o	7-10o	peste 10o
Suprafața, mii ha	151.9	68.2	50.3	20.2	11.1	2.1
În %	100.0	44.9	33.1	13.3	7.3	1.4

2. Repartizarea plantațiilor viticole după expoziția terenurilor

	Total	Inclusiv după expoziția terenurilor								
		(platou)	S	SV	SE	V	NV	NE	N	E
Suprafața, mii ha	151.9	7.6	10.8	36.7	25.4	17.6	7.7	19.6	2.9	23.5
În %	100.0	5.0	7.1	24.2	16.7	11.6	5.1	12.9	1.9	15.5

3. Repartizarea plantațiilor viticole după altitudinea absolută

	Total	Inclusiv după altitudine, m						
		pînă la 50	50-100	100-150	150-200	200-250	250-300	peste 300
Suprafața, mii ha	151.9	3.1	19.7	55.0	48.8	19.5	4.6	1.2
În %	100.0	2.1	13.0	36.2	32.1	12.8	3.0	0.8

4. Repartizarea plantațiilor viticole după clasele de bonitate a terenurilor

	Total	Inclusiv după gradul de utilitate în funcție de nota de bonitate a terenurilor (puncte)						
		cele mai bune (peste 90 p.)	bune 76- 90 p.	suficient 61- 75 p.	subsuficient 45-60 p.	insuficient 30- 44 p.	rele 15- 29 p.	inutile (pînă la 15 p.)
Suprafața, mii ha	151.9	4.4	16.4	55.1	51.8	22.0	2.0	0.2
În %	100.0	2.9	10.8	36.3	34.1	14.5	1.3	0.1

Tabelul 9

Calcularea necesarului de material săditor viticol pentru înființarea plantațiilor viticole

Anii	Suprafața prevăzută pentru plantarea viilor, mii ha	Necesarul de material săditor, mil. buc.	Numărul de butași altoiți, mil. buc.	Randamentul vițelor în școala de vițe, %	Producția globală de vițe altoite, mil. buc.
2002	0,7	2,45	21,08	25,0	5,27
2003	1,5	5,25	24,56	25,0	6,14
2004	2,5	8,75	29,08	25,0	7,27
2005	4,5	15,75	53,2	25,0	12,23
2002- 2005	9,2	32,20	127,48	X	30,91
Media anuală	2,3	8,05	31,87	25	7,73
2006	5,0	17,50	47,70	35	16,70
2007	5,0	17,50	53,40	35	18,69
2008	6,0	21,00	59,10	36	21,28
2009	7,0	24,5	64,30	38	24,43
2010	7,0	24,50	63,00	39	24,57
2006- 2010	30,0	105,00	287,50	X	105,67
Media anuală	6,0	21,00	57,50	36,70	21,13
2011	7,0	24,50	67,87	40	27,15
2012	7,0	24,50	66,44	40	26,58

2013	7,0	24,50	65,01	40	26,00
2014	7,0	24,50	63,58	40	25,43
2015	7,0	24,50	62,15	40	24,86
2011-2015	35,0	122,50	325,05	X	130,02
Media anuală	7,0	24,50	65,01	40	26,00
2016	5,8	20,30	66,24	40	26,50
2017	5,0	17,50	64,68	40	25,87
2018	5,0	17,50	63,12	40	25,25
2019	5,0	17,5	61,56	40	24,62
2020	5,0	17,50	60,00	40	24,00
2016-2020	25,8	90,30	315,60	X	126,24
Media anuală	5,16	18,06	63,12	40	25,25
Total	100,0	350,0			